

Școala trasează granițe – Noi nu trasăm granițe (Schule zieht Grenzen – wir ziehen nicht mit!)

Stăteam la o masă înbelșugată și ne întrebam : **Ce rol au documentele de identitate în viața noastră în Germania?** Noi suntem oameni care cercetează și care se implică la *Jugendliche ohne Grenzen*, *IniRromnja*, *International Women Space* și *Verwobene Geschichten*.

Am avut multe să ne povestim. Probabil că și alții pot contribui cu multe povești : Ce rol joacă documentele pentru a putea participa deplin în societate? Cum era asta mai de mult? **Cum este restricționat sau blocat accesul unor oameni la educație**, muncă, locuințe, libertate de mișcare și codeterminare politică? Cum era asta în trecut?

Ce temă mare! Ne-am decis să ne concentrăm pe școală. Până la urmă toți dintre noi am avut de a face cu asta: **Unii dintre noi nici nu au putut merge la școala pentru o vreme; unii au avut voie să frecventeze doar o anumită școală; iar alții au fost trimși în clase de educație speciale.** Ne-am povestit despre experiențele noastre cu rasismul în timpul școlii: Prin ce am trecut fiecare? Ce **teme** au fost abordate și care nu? Cum s-a vorbit despre rasism? Ce **știință** a fost transmisă și care nu? Cum au fost **relațiile** între eleve* și profesoare*? Au avut grijă profesoarele, să se ocupe de nevoile fiecărui elev? Cum reacționau profesorii, la faptul ca aveam **documente de identitate** diferite sau nu le aveam deloc? Ce rol a avut pe vremea școlii, faptul ca vorbeam diferite **limbi**? Cum îi influența pe profesoare faptul ca practicam **religii** diferite – sau ca nu practicam nici o religie? Ce rol juca la școală faptul ca aduceam cu noi **cunoaștere** despre alte părți ale lumii? Când și cum tematizau profesoarele **înfățișarea** noastră, părul nostru, culoarea pielii noastre, forma ochiilor și culoarea, sau chiar nasurile noastre? Când a devenit articolul cu care ne acoperim capul o temă în regulamentul școlar sau la orele de clasă? De când au început profesoarele* să ni se adreseze unora dintre noi ca și »**voi**« sau întrebau de cum era »**la voi**«? Când am amuțit noi și când nu ne mai puteam opri din vorbit? Cum ne-am apărat fața de nedreptăți?

Atât de multe întrebări! Pentru această expoziție ne concentrăm pe primul pas: **Accesul la școală pentru copii, adolescenți și profesoare*, când sunt percepuți ca și străini.** Ne-am întrebat : Ce urmări există atunci, când sunt oamenii tratați, ca și cum nu ar aparține? Cum sunt opriți să meargă la școală ca și restul oamenilor? **Cum reactionează elevele* și părinții lor, profesoarele* și comunități întregi, atunci când sunt tratați nedrept?**

Ne bucrăm ca *Alice-Salomon-Hochschule* și *Hochschule für Technik und Wirtschaft* împreună cu *RomaniPhen Archiv*, *Jüdischen Museum* și *FHXB-Museum* la *Institut für angewandte Forschung* ne-au putut finanța pentru proiectul de cercetare practică *Passkontrolle! Leben ohne Papiere in Geschichte und Gegenwart*. Împreună cu *Jugendliche ohne Grenzen*, *IniRromnja*, *International Women Space* și *Verwobene Geschichte* am reușit astfel sa cercetăm întrebările noastre și să publicăm rezultatele în cadrul unei expoziții.

NU încurcați ordinea (Nicht die Ordnung vereiteln)

Sistemul școlar în ›coloniile germane‹ separă elevii după ›culoarea pielii‹ și după ›sex‹. Se predă ceea ce folosește administrației coloniale și colonizatorilor *albi*. Aceștia se lovesc de rezistență.

Poza 1: Școală misionară pentru copii Negrii în ›Deutsch-Südwestafrika‹, Namibia de astăzi, o.J. © Bildarchiv der Deutschen Kolonialgesellschaft, Universitätsbibliothek Frankfurt am Main

Poza 2: Fostul elev misionar și luptător pentru libertate Hendrik Witbooi este onorat în *Parliament Gardens Windhoek*, Namibia, Aufnahme von 2016. © Pemba.mpimaji

Poza 3: Fostul elev misionar și luptător pentru libertate Samuel Maharero este onorat în Okahandja, Namibia, Aufnahme von 2006. © bries

În așa zisele ›colonii germane‹ pe continentul African (1848-1918) viața cetățenilor Negrii este caracterizată de discriminare rasială și oprimare prin sistemul colonial. Populațiile africane respective, sistemul lor social, limbile lor, culturile și știința lor sunt reprimare și înlocuite cu unele ce servesc administrației coloniale, colonizatorilor și firmelor ce se ocupă cu comerț. Acestea se întâmplă des prin violență deschisă dar și prin înșelăciuni și alte strategii. Se justifică prin argumentele rasiste, după care trebuie civilizată, misionată și educată populația africană

Școlile misionare joacă un rol important în impunerea proiectului colonial. Există școli pentru *albi* și școli pentru copii Negrii, cursuri pentru băieți și altele pentru fete*. Pe lângă bazele în matematică, citit și scris, băieții primesc lecții pentru meșteșug și agricultură iar fetele* primesc ore legate de gospodărie, pentru a le putea îndeplini sarcinile colonizatorilor *albi* la fermele lor. → Das Europäische nicht als Vorbild nehmen

Vizita la școlile misionare nu este în interesul familiilor Negre, nici al copiilor nici al adulților. El îi oprește pe copii de a își vedea de activitățile lor. Nu învață în școlile *albilor* nici ce ar avea nevoie, nici ce ar vrea să știe, și nici nu învață ceva ce reprezintă transmiterea de cunoaștere din societățile locale. Prin vizita școlilor misionare copiilor le este răpită apartenența la comunitatea lor. Copii și părinții se apară de violența ce este aplicată, pentru a impune obligația de școlarizare în unele din ›colonii‹.

Unii copii sau adolescenți negrii, mai ales băieți* din familii influente, au posibilitatea, să frecventeze o școală superioară. Acolo sunt pregătiți să lucreze ca și intermediari între populația africană și administrația colonială. Puțini ajung în Germania la școală sau pentru formarea profesională.

Unii dintre absolvenții* a școlilor misionare superioare, își folosesc cunoștințele dobândite despre sistemul colonial și ordinea lui rasistă pentru a opune rezistență. Doi foști elevi ai școlii misionare conduc lupta de rezistență armată în ›Deutsch-Südwest‹, Namibia de astăzi : Samuel Maharero, lider politic a OvaHerero și Hendrik Witbooi, lider politic și spiritual al Nama. De asemenea tineri băieți* și fete* a Bonanmanga frecventează școli în Kamerun și în imperiu și mai încolo, ca și adulți folosesc cunoștințele dobândite pentru a lupta împotriva exploatarei și oprimirii coloniale. → Rudolph Douala Manga Bell

Cine este pentru cine un pericol?!

(Wer ist für wen eine Gefahr?!)

Elevi* evrei, elevi* Negrii și elevi din minoritatea Sinti*zze și Rom*nja sunt excluși progresiv de la învățământul ›general‹ obligatoriu.

Poza 1: Fotografia din 1905 arată copii berlinezi pe drumul lor spre școală. Național-Socialismul desființează treptat această compoziție a colectivului școlar. Gemeinfrei

Poza 2: Școala primară a comunității evreiești Rykestraße 53, Berlin-Prenzlauer Berg, cu ocazia unei sărbători sportive, 1938. © Landesarchiv Berlin

Poza 3: Lagăr de concentrare Berlin-Marzahn cu baraca de școală, 1936. © Landesarchiv Berlin

Învățământul ›general‹ obligatoriu există în național-socialism doar pentru copiii și adolescenții cu cetățenie germană. Deoarece cetățenia putea fi revocată din motive rasiale sau politice sau să nici nu fie acordată, copiii din aceste familii nu avea acces la învățământul obligatoriu.

Sinti*zze și Rom*nja sunt deportați în 1936 în lagărul de concentrare din Marzahn. Copiilor li se ›predă‹ până ce este retras profesorul și apoi nu se mai pot duce deloc la școală. Copiii și adolescenții de la 12 ani în sus trebuie să presteze muncă forțată. Angajații de la ›Centrul de cercetare pentru igiena rasială‹ fac ›consultații‹ pseudoștiințifice pe ei și întocmesc ›expertize rasiale‹. Acestea sunt un factor important care este luat în considerare la alegerea persoanelor încarcerate în lagăr care urmează să fie deportate. → Otto Rosenberg

Copii evrei au inițial voie să urmeze școala elementară. O lege limitează procentul de elevi evrei de gimnaziu și de studenți evrei raportat la numărul general de elevi, astfel încât la un moment le rămâne doar posibilitatea de a urma școli evreiești private. După noaptea de cristal din 1938 copiii și tinerii evrei nu mai au dreptul să frecventeze nici o școală publică. → Anna Boros

Național-socialiștii decretează în 1941, că tinerii și copii din minoritatea Sinti*zze și Rom*nja și elevii Negrii sunt dați afară de la școală, dacă reprezintă un pericol pentru colegii cu sânge german «. Copii berlinezi din minoritatea Sinti*zze und Rom*nja nu mai sunt afectați de asta: În acel moment sunt de mult deja internați în lagărul de concentrare Marzahn. În 1942 tot sistemul școlar evreiesc este dizolvat de către național-socialiști.

»Ieri integrare –azi deportare« (»Gestern Integration – heute Abschiebung«)

In anii 1970 și 1980 se emit în RFG și în Berlinul de Vest mai multe reglementări, care duc la școlarizarea separată și discriminarea a mai multor copii și tineri care au altă cetățenie decât cea germană. Critica și rezistența nu se lasă așteptate.

Poza 1 și 2: Demonstrație pentru drepturi egale în școli și același drepturi la formarea profesională la Kottbusser Damm în Berlinul de vest, 1975. © Jürgen Henschel

Poza 3 și 4: Demonstrație Decret care avea să îngreuneze dreptul la reîntregirea familiei și care avea să usureze deportarea unor tineri la Hermannplatz în Berlinul de vest, 1981. © Jürgen Henschel

De școlarizare separată și discriminare sunt întâi afectați copiii muncitorilor migranți. Au dreptul de a urma o clasă normală, dacă procentul lor în clasă este de sub 20% și din 1982 sub 30%. Altfel sunt trimiși în › clasă normală pentru imigranți ‹. Elevii fără cunoștințe de limba germană sunt trimiși în clasele pregătitoare și se așteaptă ca în doi ani să se mute la clasă normală. În realitate rămân însă mult mai mult în acele clase.

Elevi, care sunt mai mari de 14 ani și care după părerea autorităților nu vor reuși să își termine cele 10 clase obligatorii în următorii doi ani, trebuie să studieze într-un › curs de încadrare ‹ și nu primesc o diplomă de studii. Pentru copiii și tinerii, care încă se află în procedura de azil, există din 1984 doar un drept la școală. Frecventarea cursurilor este posibilă doar printr-o cerere depusă de tutorele legal. Din cauză că părinții nu au fost cum trebuie informați, mii de copii nu primesc timp de ani buni educație școlară.

Copii muncitorilor migranți precum și copii și adolescenți care au un titlu de suspendare a expulzării (Duldung), respectiv se află încă în procesul de azil, sunt trimiși peste medie de frecvent la școli generale (Hauptschulen) sau școli speciale, fie părăsesc sistemul școlar fără nici un fel de diplomă de încheiere a studiilor.

Părinți, elevi și grupuri/asociații organizate și conduse chiar de migranți încearcă prin demonstrații, atacuri în instanță sau scrisori de protest să procedeze împotriva barierelor rasiste legate de accesul la educația școlară. Ei critică accesul prost la educație și meserii, cer dezvoltarea învățământului multilingual și adaptarea curiculei și a programei la pluralitatea culturală și istorică reprezentată de elevi. În același timp se poziționează împotriva incertitudinii dreptului la rezidență a multor copii și adolescenți și a expulzărilor din țară.

Felul în care sunt tratați emigranții de etnie germană, dovedește că dacă există voință politică, există și un alt drum. În acel caz copiii și adolescenții primesc dacă imigrează în Germania, nu doar automat drept sigur de ședere, ci sunt și acceptați de obicei în clasele normale. În cazul în care le lipsesc cunoștințele de limba germană primesc ore suplimentare sau sunt trimiși pentru maxim un an în clase ajutătoare.

Drepturi egale pentru toți?! (Gleiche Rechte für Alle?!)

Mereu se desființează sistemul școlar separat – și în urma protestelor este reintrodus. Copii și adolescenți ›tolerați‹ și ilegalizați se luptă în continuare pentru drepturile lor.

Poza 1: *Alle bleiben!* Demonstrează în 2011 în Wiesbaden cu ocazia conferinței de miniștri interni. © Alle bleiben!

Poza 2: *Jugendliche ohne Grenzen* demonstrează în 2014 în Bonn cu ocazia conferinței de miniștri interni. © Jugendliche ohne Grenzen

Poza 3: Flyerul de protest a *IniRromnja* la adoptarea *Berliner Aktionsplan für die Einbeziehung ausländischer Roma*, în care printre altele se justifică decizia de introducere ›claselor de bun venit‹. © Nihad Nino Pušija

Pentru copiii și adolescenții, care sunt ›tolerați‹ sau se află în procesul de azil, se aplică în Berlin de la începutul anilor 1990 învățământul obligatoriu. Însă inițiative ca și *Jugendliche ohne Grenzen* și *Allebleiben!* atrag continuu atenția prin campanii, asupra faptului că accesul la formarea școlară și profesională este legat de multe obstacole. De asemenea statutul de ședere incert sporește nesiguranța acestui demers. Copii și adolescenți ilegalizați au în continuare doar un drept la școlarizare. Acesta este doar greu de pus în practică.

După decenii de proteste a părinților, elevilor și asociațiilor conduse de migranți, se stabilește în 1995 renunțarea la ›reglarea de cote‹ și › clasele normale pentru imigranți‹ și încetarea tratamentul preferențial față de imigranții de etnie germană.

Începând cu anul școlar 1999/2000 se renunță la ›cursurile de încorporare‹. Nu mai este nici permisă școlarizare separată pe baza cetățeniei, pe baza lipsei de cunoaștere de limbă însă da. Abia în 2007 sunt școlarizați și copii fără cunoștințe de limba germană în clasele regulate și învață germană în grupe de studiu suplimentare.

Din anul școlar 1997/98 se documentează la începerea școlii ›limba de proveniență non-germană‹ (›ndH‹) a unui copil. Nu este reglementat clar, cine decide aceasta și încadrarea nu spune nimic despre necesitatea de ajutor la limba germană. Mulți părinți evită școli cu un procent mare de ›ndH‹ iar unii încearcă să convingă direcțiunea să păstreze un procentaj scăzut de ›ndH‹ în clasele copiilor lor. De asemenea există direcțiuni, care de la început înființează clase separate. Acest lucru este ilegal, iar în cazurile raportate este sancționat și revocat.

Cu introducerea a așa-ziselor › grupe de studiu pentru noi veniți fără cunoștințe de limba germană‹ (›a claselor de bun venit‹) din 2011/12 este legal să se predea din nou în clase separate. Asta afectează în primul rând persoane de minoritate Rom*nja fără cetățenie germană și duce la contestații și proteste din partea unor grupuri ca și *Romano-Bündnis*. În următorii ani frecventează tot mai mulți elevi fără cunoștințe o ›clasă de bun venit‹, preponderent copii și adolescenți refugiați și cei din țări (sud)est europene. La baza materiei nu se află nici concepte, nici materiale ci doar o sugestie neobligatorie de procedură. Astfel cadrele didactice au dreptul să decidă conform propriului discernământ, referitor la materia predată la clasă și transferarea la o clasă normală. Aceste cursuri au loc de obicei în clase sau clădiri separate. → Interview Sabina Salimovska → Interview Saraya Gomis

Și cum a fost în RDG? (Und wie war es in der DDR?)

Guvernul-RDG încheie cooperării de educație cu partide și guverne din străinătate pentru a educa elevi în spiritul socialist în școli internat în RDG.

Poza 1: Apel cu steaguri în *Käthe-Kollwitz-Heim* în Moritzburg. © SLUB/Deutsche Fotothek, Erich Pohl

Poza 2: Andreas Shiyoo (rândul mijlociu, al 3-lea din stânga) a fost unul din cei 400 de copii din Namibia, care au crescut în RDG. © Andreas Shiyoo

Ca un stat cu o baza antifascistă RDG se opune național-socialismului și colonialismului. Sistemul educațional este întâi antifascist-democratic și mai încolo conceput socialist. Se fac cooperării educaționale cu partide din străinătate și guverne, care reies din mișcare de eliberare anticolonială și care se decid pentru un drum de dezvoltare necapitalist. Aceste cooperării sunt utile pentru reconstruirea statelor lor. Pentru elevi se dezvoltă programe școlare și se construiesc școli internat.

După ce Vietnamul de Nord este eliberat de regimul colonial francez, el încheie în anul 1955 un acord cu RDG : 350 de copii a foștilor luptătorilor anticoloniali vor trăi și învăța în *Käthe-Kollwitz-Heim* în Moritzburg. Până astăzi își spun ›Moritzburger‹.

De asemenea Republica populară Mosambik încheie cu RDG un contract. Din mai multe oferte internaționale pentru cooperare educațională, se decide Mosambik pentru RDG. În 1982 ajung 899 de copii din Mosambik în RDG și urmează cursurile la *Schule der Freundschaft* în Staßfurt. Școala construită special pentru ei cu internat anexat le este căminul în timpul săptămânii până în 1988. Weekendurile și vacanțele le petrec elevii la familii germane din oraș și din împrejurimi. Țelul, de a îi pregăti pe copii pentru a construi un Mosambik socialist, însă nu este atins: După un schimb de conducere politică a țării, Mosambik nu mai recunoaște înțelegerile cu RDG.

Adolescenți din Namibia trăiesc de asemenea pentru o vreme la *Schule der Freundschaft* și frecventează liceul politehnic *Willy Wallstab* în Löderburg în propriile lor clase. La fel ca și pentru elevii din Mosambik, se concep programe și materiale didactice adecvate lingvistic, cultural și geografic. → ›DDR-Kinder‹ aus Namibia

Școlarizarea în clase separate se bazează în RDG pe respectivele acorduri între părțile contractante. Toți ceilalți elevi, care trăiesc pe termen lung în RDG, urmează cursurile normale din sistemul școlar unitar. Egalitatea structurală între toți elevii și cooperarea educațională nu înseamnă însă că programa, comunicarea și viața de zi cu zi este lipsită de rasism. Percepția pe care o are statul despre el însuși, în care nu este reflectată implicarea statului în ceea ce privește colonialismul sau național socialismul, nici în orele de clasă nici în alte locuri, are urmări – nu doar pentru elevii și profesorii de culoare.

Anna Boros

"Ucenicia pe care mi-am dorit-o, mi-a fost interzisă prin constrângere."

Poza 1: Anna cu mama Julie și soțul ei Georg în camera lor de zi în Berlin. © Yad Vashem, The Righteous Among Nations Department

Poza 2: Cu aproape 10 ani după sfârșitul național socialismului Anna Gutman, născută Boros, luptă pentru o despăgubire, pentru că ea din cauză limitărilor a suferit » o pagubă în dezvoltarea profesională«, 1954. © LABO

Poza 3: După moartea lui Dr. Mohamed Helmy este onorat ca și » Drept între popoare «, pentru că printre altele a salvat viața Anei. Poza îl arată pe nepotul domnului Helmy Dr. Nasser Kotby (Egipt) și fiica Anei Carla Greenspan (USA) în timpul ceremoniei la *Yad Vashem*, Ierusalimul de Vest, 2013. © Yad Vashem, The Righteous Among Nations Department (Departamentul celor dreți între popoare)

Anna Boros se naște în 1925 în Arad în România. Când părinții ei se despart, se mută cu Mama la bunica în Berlin. Cu intrarea la putere a național socialiștilor se schimbă viața familiei: Anei, unchiului ei Martin și bunicii Cecilie Rudnik le este retrasă cetățenia. Mama Anei prin căsnicia ei cu Georg Wehr, un cetățean german *alb*, care s-a convertit de la creștinism la iudaism, este pentru un o vreme protejată. Din cauza logicii rasiste, Georg rămâne în ciuda convertirii »arian«. După dreptul de familie patriarhal nevasta lui evreică Julie devine germană. Mai încolo vor fi și ei urmăriți.

Bunica Cecilie Rudnik deține o afacere de familie pe Neuen Friedrichstraße 77. Când este expropriată și își pierde afacerea, familia nu este doar fără stat ci și fără mijloace de trai. Din cauza legislației național socialiste Anna nu mai poate merge la școală și nici să facă o ucenicie. Dorința ei de a fi o asistentă medicală în secția de pediatrie, care întâi pare posibilă în cadrul unui orfelinat evreiesc, se zădărnicește odată cu închiderea tuturor instituțiilor evreiești. Prin exproprierea afacerii de familie, Anna nu poate să înceapă acolo o ucenicie. Cu începerea deportării evreilor și evreicelor, persecuția familiei crește: Anna, unchiul ei și bunica sunt nevoiți din 1942 să se ascundă de autoritățile naziste. Doctorul lor Dr. Mohamed Hemly, de origine egipteană care locuiește în Berlin, îi ajută să se ascundă și îi aprovizionează cu mâncare. Anna trăiește întâi în cabinetul lui. Adolescenta nu poate însă să învețe meseria dorită. Ascunzătoarea însă îi permite să lucreze într-un cabinet. → Wer ist für wen eine Gefahr?!

Dr. Helmy își folosește contactele cu alți imigranți egipteni cu țelul de a facilita evadarea Annei Boros din Germania. El aranjează ca Anna să se convertească la Islam cu ajutor prietenului lui Dr. Kamal El-Din Galal, secretar general al *Islamischen Zentral-Instituts zu Berlin*. Un alt prieten, muzicianul de Jazz Abdel Aziz Helmy Hammad, este dispus să se căsătorească sub Sharia (legea islamică) din conveniență cu Anna, care după noul ei nume musulman se numește Nadja. După recunoașterea căsătoriei lor, prin autoritățile germane, ea primește cetățenia egipteană a soțului ei și îi este permis să părăsească Germania, cel puțin acesta era planul. Autoritățile nu recunosc însă căsătoria. Încercarea dr. Helmys de a o adopta pe Anna eșuează și ea. După ce devine prea periculos cu ascunzătoarea în cabinetul din Moabit, Dr Helmy o ascunde în chioșcul lui din grădină, în Berlin-Buch.

Anna supraviețuiește, nu poate însă nici după sfârșitul formal al național socialismului, din cauza repercusiunilor sale, să învețe vreo meserie în Germania și emigrează în Statele Unite.

Otto Rosenberg

"Și eu m-am și opus."

Poza 1 și 2: Lagărul de concentrare Berlin-Marzahn, Landesverband Deutscher Sinti und Roma Berlin-Brandenburg e.V., 2019. © Jolan Attia Cantzen

Otto Rosenberg se naște în 1927 în Draugupönen, Prusia de Est, și copilărește în Berlin. În vara din 1936 el și familia lui sunt deportați în lagărul de concentrație Berlin-Marzahn. Acolo este nevoit să trăiască în condiții inumane, nu are dreptul să mai viziteze o școală normală și este supus la »examinări« și »studii« rasiste. → Wer ist für wen eine Gefahr?!

La vârsta de 13 ani Otto este trimis la muncă forțată la o întreprindere producătoare de armament. Acolo în 1924 este denunțat pentru așa zis sabotaj și este transferat la închisoarea din Moabit, unde petrece 4 luni închis și izolat de alți oameni. De acolo este deportat în 1943 la Auschwitz. El este singurul supraviețuitor din 11 frați și surori.

La scurt timp după sfârșitul războiului Otto Rosenberg începe să se implice în politică. El se luptă pentru egalitatea de drepturi pentru Sinti*zze și Rom*nja și devine o voce importantă în mișcarea pentru drepturi civile. În 1978 devine unul dintre cofondatorii a *Cinti Union Berlin*, astăzi cunoscut ca și *Landesverband Deutscher Sinti und Roma Berlin-Brandenburg*, și pentru mulți ani președinte organizației. De asemenea este activ ca membru de prezidiu al *Zentralrates Deutscher Sinti und Roma*. El încetează din viață în 2001 în Berlin.

» Pe lângă baraca de poliție se construiește și o baracă de școală, pentru ca nu mai avem dreptul să vizităm școala primară. Asta a fost pentru noi sfârșitul. Școala mare din Berlin-Marzahn, fix lângă biserica din sat, nu aveam voie să o vizităm. Aveam doar un profesor. Existau mai multe clase, dar doar două încăperi. Una dintre ele era pentru cei foarte mici. O parte din cărți le primeam gratuit, dar trebuia să contribuim și noi cu ceva. Aveam un caiet pentru algebră, un caiet pentru ciorne, unul pentru caligrafie, un abecedar pentru citit și o culegere de aritmetică. Mai mult nu aveam, atât era. Mult nu am învățat.«

Sursă: Otto Rosenberg (2012): Das Brennglas, pg. 21

»Învățătorul, era mereu în priză. Da? Și atunci venea în clasă, lua bățul și arăta pe hartă unde se aflau trupele germane. Dar asta nu ne interesa pe noi, unde se aflau trupele germane. Și apoi se ducea la nevasta țaranului și s-a conversat cu ea și a zis: »Otto, fii atent, ca ceilalți să copieze tot ce am scris eu pe tablă.« Cam asta era tot. (...) Și atunci nici nu prea ai ce să înveți.«

Sursă: Interviu cu Otto Rosenberg, FU Berlin

» Deja copil fiind am fost discriminat, dar ca și copil percepi lucrurile altfel. Eu m-am și împotrivit și am încercat să mă apăr față de copii care m-au discriminat. Eu umblam mereu în pantofi de lemn, presupun pentru ca ne lipseau banii pentru pantofi adevărați. Și cu acele dreptunghiuri de lemn mi-am creat respect. Erau perfecți pentru așa ceva. Copii își strâneau în fața pieptului cu catarama mapele de școală. Astfel se jucau de a avionul și își dădeau în mine și mă și înjurau – că aș fi un Țigan-murdar și multe altele. De aceea odată am bătut și un copil de polițist cu buturugile mele.«

Sursă: Otto Rosenberg (2012): Das Brennglas, pg. 15–16

Rudolph Douala Manga Bell

"... Ca pe acest sol să nu mai calce niciodată un german."

Poza 1: Familia extinsă Bonamanga, în mijloc soții Emily și Rudolph Douala Manga Bell. © Archiv der Basler Mission

Poza 2: Trei generații din familia Bonamanga în vizită la un prieten preot, cu ocazia călătoriei lor la Berlin, cu scopul de a se lupta pentru drepturile lor, 1902. © Gemeinfrei

Poza 3: În cartierul Berlinez Wedding, după lupte îndelungate a comunităților din diaspora și a suporterilor lor, se schimbă numele pieței Nachtigal în piața Manga-Bell. © Tahir Della

Rudolph Douala Manga Bell se naște în 1873 într-o familie înstărită de negustori. El este nepotul unuia dintre capetele de familie, care încheie un contract cu societăți comerciale germane, care ajung să aibă consecințe dezastruoase pentru ei. Familia trăiește în Douala, un cartier pe malul mării în Camerun, și vede un contract ca și o înțelegere între parteneri egali. Unii din familia Bonamanga merg fie la școli misionare în Camerun sau sunt trimiși la studii în Germania, respectiv Europa. Întâi dobândesc și ei câștiguri din negoțul cu germanii. → ~~Nicht~~ die Ordnung vereiteln

Rudolph urmează în Doula cursurile primei școli de stat pentru copii Negrii, care a fost înființată în 1887 de administrația colonială. Din 1891 frecventează școli în Germania, întâi la școala populară în Aalen (Württemberg) și apoi la școala latină, apoi gimnaziul în Ulm. După cinci ani se întoarce înapoi în Camerun și lucrează ca și intermediar între administrația colonială și Douala.

Prigonirea sporită și exproprierea oamenilor Douala, munca obligatorie și arestările aleatorii făcute de administrația colonială, împreună cu argumentația rasistă – îl determină pe Rudolph Douala Manga Bell să se distanțeze tot mai mult de puterea colonială germană. Apoi opune rezistență în diferite moduri. În 1905 și 1910 adresează împreună cu alții scrisori și petiții către Reichstag-ul din Berlin, cu speranța ca acestea îi vor determina pe reprezentanții germani în colonii să devină mai rezonabili. Când acest demers rămâne fără de succes, angajează un avocat berlinez. În loc să îi se dea dreptate, în 1914 este găsit vinovat de »înaltă trădare« și primește sentința de »moarte prin funie« și este executat. Ultimele sale cuvinte sunt :

» Sânge nevinovat veți spânzura [...] blestemați să fie germanii. Dumnezeu te implor; ascultă-mi ultima dorință, ca pe acest sol să nu mai calce vreodată un german.«

Rudolph Douala Manga Bell și cei care au luptat împreună cu el pentru această cauză, sunt și până în ziua de astăzi serbați ca și eroi ai poporului.

»Educație Made in Germany«?

(»Bildung Made in Germany«?)

Școlile germane din străinătate sunt un punct central al *politicii culturale externe*. Mondial copiii »germani« și cei »băștinași« sunt educați după planul educațional german.

Poza 1: Școală germană în Tsumeb, »Deutsch-Südwest«, Namibia de astăzi, Începutul secolului 20. © Bildarchiv der Deutschen Kolonialgesellschaft, Universitätsbibliothek Frankfurt am Main

Poza 2: Școală germană internațională din Johannesburg în Africa de Sud, 2018. © Savo Ceprnich

Prima școală germană externă se deschide în 1557 la Copenhaga. Urmează altele, mai întâi în alte țări europene, către sfârșitul secolului 19 peste tot în jurul globului. Întrucât sunt asistate financiar de stat, existența lor depinde de colonialism și național socialism, de războaie, sușuri și coborâșuri precum și alte evenimente politice. Astăzi există peste 140 de școli în diasporă.

»Germani«, care se află din motive profesionale sau personale în străinătate, își lasă copiii să fie educați acolo după sistemul și programa școlară germană. Din anii 1970 majoritatea școlilor se numesc »Școli de întâlnire«. Între timp și elevii »băștinași« sunt admiși să le frecventeze, dacă un copil »german« nu a pretins locul. Condiția premergătoare este ca măcar unul din părinți copilului »băștinaș« să vorbească bine germană și să își poată permite costurile școlii, care nu sunt mici. Dacă materia este predată împreună sau separat pentru elevi »germani« respectiv »băștinași« depinde de acordurile între statele respective.

Școala Germană Kuala Lumpur (DSKL) le oferă elevilor numai germană și engleză, limba națională Bahasa Malaysia nu face parte din curiculă.

Deși *Școala Germană Internațională Johannesburg* aspiră ca elevii »[...] să prețuiască alte culturi și naționalități în viața lor de zi cu zi, susțin elevii poligloți și funcționează ca centru al întâlnirilor interculturale«, nici una din limbile indigen nu sunt oferite; în curiculă se află Germană, Engleză, Afrikaans și Franceză.

La *Școală Germană Evanghelică Superioară Cairo*, copiii »egipteni« învață atât după programa germană cât și cea egipteană și dau bacalaureat pentru ambele sisteme școlare. Pentru copiii »germani« contează numai programa germană; araba este oferită după engleză și franceză ca a treia limbă străină și nu este relevantă pentru a avansa.

În curicula *Școlii Germane Toulouse* spune așa: »Un țel principal al ȘG Toulouse este acela ca elevii să fie învățați rapid limba franceză, pentru a le ușura accesul la țara gazdă și cultura lor«.

Cum are loc întâlnirea între copii »germani« și »băștinași«, diferă de la școală la școală. Pe când în Germania, învățarea limbii germane are o importanță centrală pentru »Integrare«, învățarea multor limbi străine la »Școlile de întâlnire« este considerată dispensabilă de către politica culturală externă germană.

Unii elevi al școlilor germane internaționale se conformează acestui ideal și lucrează ca și autohtoni în reprezentanțe străine sau firme internaționale. Alții în schimb păstrează o distanță critică: Așa povestesc elevi *albi* despre ocazii ratate iar elevii *Negri* despre rasismul de care au avut parte și multiple discriminări. → ehemalige Schüler*innen der DSKL

›Copii RDG‹ din Namibia (›DDR-Kinder‹ aus Namibia)

În anii 1980 circa 400 de copii din Namibia sunt educați în spirit socialist în RDG. Ca viitoare elită a națiunii libere Namibia, este așteptat de la ei să reconstruiască țara după eliberare.

Poza 1: Grupa IV la *Schule der Freundschaft* în Staßfurt, 1986. © Heinz Berg
(www.schulederfreundschaft.de)

Poza 2: În fața *Kinderheim Jagdschloss Bellin*, aprox. 1980. © Archiv Heinz Berg

Din 1979 până în 1989 ajung copii cu vârste cuprinse între trei și șapte ani în RDG. Ei vin din lagăre din Angola și Sambia, care sunt la granița cu Namibia de astăzi, primesc în principal membrii SWAPO care sunt pe fugă. *South West African People's Organization* (pe scurt: SWAPO, în germană: Südwestafrikanische Volksorganisation) luptă pentru independentă Namibiei și eliberare de sub regimul Sud African de apartheid, care a ocupat atunci Namibia. SWAPO aranjează cu guvernul RDG, ca copii orfani și nevoiași din lagăre și copii ai luptătorilor SWAPO să fie duși în siguranță și să fie educați acolo. → Und wie war es in der DDR?

» Copii RDG « cresc într-un cămin de copii în Bellin și vizitează o școală de cultură generală (SPS pentru școala politehnică superioară) în Zehna, unde li se predă în clase special înființate pentru ei. Această școală are mai târziu două clase pentru elevi din Namibia și două pentru elevi din RDG. Copii din Namibia sunt îndrumați și educați de pedagogi din Namibia și de pedagogi germani. Din anul școlar 1985/86 când numărul copiilor care ajung în Germania crește, copii mai mari trăiesc în *Schule der Freundschaft* în Staßfurt și frecventează SPS în Löderburg.

Viața de zi cu zi a copiiiilor este organizată strict, au multe obligații și trebuie să respecte reguli stricte. Copii însă sunt uniți și își creează o limbă proprie *Oshideutsch*, care unește Deutsch cu Oshivambo, una din multele limbi vorbite în Namibia. Așa se pot înțelege între ei fără să fie înțeleși de pedagogii germani sau de cei care vorbeau doar oshivambo.

După dizolvarea RDG și proclamarea independenței Namibiei, »Copii RDG«, cum sunt numiți până în ziua de azi, sunt ›transportați‹ în Namibia.

A nu se lua Europa ca exemplu (Das Europäische nicht als Vorbild nehmen)

Fete Negre în ›coloniile germane‹ sunt educate în școli misionare pentru slujbele din gospodăriile colonizatorilor *albi*. Rezistența lor este reinterpretată de profesorii lor *albi*.

Poza 1: Din rapoartele profesorilor reiese, că fetele se apară față de nedreptățile și persecuția din sistemul școlar colonial. © Jolan Attia Cantzen

În ›coloniile germane‹ școlile sunt organizate separat după ›culoarea pielii‹ și ›sex‹. Fete* Negre sunt trimise în ›clase de fete‹ și ›instituții pentru fete‹ unde sunt instruite pentru activități pe care le vor avea ca și slujitori în gospodăriile colonizatorilor *albi* : cusutul, croșetatul, tricotatul, brodatul, cârpitul și să calce rufe. În școlile misionare sunt educate să fie »neveste creștine, gospodine și mame«. Se încearcă ca ideile locale despre familie și ordinea în societate, să fie înlocuite de modelul burghez european de femeie casnică. Iar ordinea rasistă a sistemului colonial să fie integrată în gospodăriile colonizatorilor *albi* : Fetele* africane sunt luate din familiile lor și structurile lor sociale, ca să lucreze ca menajere sau bone în familiile *albe*. Doar puținor fete* negre permite accesul la studii superioare cu scopul, de a le educa pentru interesele administrației coloniale. → ~~Nicht~~ die Ordnung vereiteln

I. Curs.

Cititul: Abilitatea de a putea citi toate grupurile de sunet din limba maternă.

Abilitatea de a scrie ce pot citii.

Abilitatea de a calcula de la 1 până la 20 în limba maternă.

Lucru de mână: Bazele cusutului, înșăilatul, tighelul, cusătura încrucișată, surfilatul oblic, surfilatul drept, tivul.

La fel ca și la școlile pentru băieți, există și pentru fete șase materii. Materia a fost împărțită în așa fel încât fetele să poată părăsi școala după primele trei cursuri dar ce e cel mai important pentru o femeie, să știe să modifice rochii și să confecționeze rochii etc., să le știe deja. De la cursul 4 încolo să se exerseze limba germană vorbită. La a știi să scrie scrisori în limba germană și notițe se poate renunța, pentru ca ajunge să știe să facă asta în limba maternă. La fel și calcule sunt exersate doar în limba maternă.

Semnat Präfekt Schöning.

Poza 2: Extras din programa pentru școlile de fete a misiunii catolice Steyler în Togo, 1910.
© Staatsarchiv Bremen - 7,1025-39/1

Educație și empowerment (Bildung und Empowerment)

După exemplul celorla de la *Each One Teach One* și a *Initiative Intersektionale*

***Pädagogik*: EOTO este înființat în 2012 de către comunitatea Neagră, I-Päd este înființat în 2011 de pedagogi* de culoare. Ambele proiecte se implică pentru empowermentul în domeniul educației al elevilor.**

Poza 1: BU: În bibliotecă adolescenții Negrii găsesc cărți pe diferite teme, care sunt de interes pentru ei și care să le potolească setea de cunoaștere. © EOTO

Numele *Each One Teach One* (EOTO) este cunoscut în mișcările de rezistență critice la rasism din comunitatea Neagră. Oamenii înrobiți nu aveau acces la școală, per total timpul colonialismului accesul la școală și educație pentru copii și adolescenții Negri era restricționat. Cunoaștere este de atunci dată mai departe în interiorul familiilor Negre sau al comunităților. De acestea se leagă conceptul celorla de la EOTO.

În centrul organizației și a numeroaselor activități care se desfășoară în cadrul proiectului berlinez EOTO, stă biblioteca. Ea conține romane scrise de autori și autoare afrodiasporice, lucrări despre colonialism și rezistență, cărți ce analizează rasismul și și cărți pentru copii. Ca și o bibliotecă de cartier, ea este un loc al învățatului și al întâlnirii.

Un țel important pentru EOTO este să îi întărească și să le ofere empowerment adolescenților Negrii. În *Black Diaspora School* (BDS) se pot întâlnii unii cu alții și să învețe împreună pentru școală. Aici au mai ales ocazia să învețe, ce nu au putut (încă) învăța la școală. → Saraya Gomis 2

Cu conceptul lor de a fi un loc unde se pot depune reclamații legate de rasism și discriminare în școli, proiectul *Black Diaspora School* în 2015 premiul I în cadrul proiectului *Rassismus – nicht mit mir!* al Direcției federale de Antidiscriminare.

Poza 2: BU: O metodă pe care o folosește i-Päd, pentru a-si crea o privire de ansamblu la diferitele categorii, pentru a explica termeni și pentru a reprezenta vizual ce este intersecționalitatea, este manechinul „Deniz“. © i-Päd

Inițiativa pentru Pedagogie intersecțională (i-PÄD) este un proiect al Consiliului de Migrație Berlin-Brandenburg. i-PÄD se luptă ca diferite realități de viață să fie reprezentate și în munca pedagogică – astfel încât elevii să se regăsească în materialele didactice și să își poată percepe propria viață și a altora ca normalitate.

Fiecare om are o identitate de gen, care este influențată de așteptări ale societății. Noi toți suntem constrânși să fim în conformitate – unii oameni merg conform cu această normă și de aceea nu o observă.

Fiecare om are o anumită concepție despre viața. Poate ea corespunde cu convingerea dominantă din această zonă, în acest moment și este de aceea percepută ca și »neutră«.

Fiecare corp omenesc este diferit și deosebit în individualitatea sa. Mulți percep idealul societății și normele legate de aspectul fizic ca și o limitare și nu o îmbogățire.

Fiecare om are o anumită vârstă iar pe parcursul vieții va fi discriminat pentru că este »prea tânăr« sau »prea bătrân«.

Doar pentru că nu percepem discriminarea, nu înseamnă că ea nu există. Nu există oameni neutrii! Discriminarea este o temă, care îi preocupă pe toți oamenii!

i-PÄD lucrează după principiul că toate identitățile sunt valoroase și merită să fie reprezentate pozitiv. Vrem să dăm copiilor și adolescenților o stimă de sine stabilă. Facem workshop-uri pentru (viitori) educatori și asistenți sociali, pentru a le oferi unelte, cu care să îi poată sprijini pe oamenii cu care vor lucra și cu care pot contribui la mai multă acceptare și pluralitate în societate. → Tuğba Tanyılmaz

Protest împotriva »Claselor de bun-venit« (Protest gegen die »Willkommensklassen«)

După exemplul *Romano-Bündnisses*: În 2013 este înființat de Auto-Organizații Berlineze de Rromi, inițiative și activiști individuali pentru a protesta printre altele împotriva reintroducerii școlarizării separate propuse de Senatul Berlinez.

Poza 1 și 2: Dezbateri între reprezentanți a *IniRromnja*, a *Rroma Informations Centrum* cu Responsabila de atunci a Biroului pentru Integrare a landului Berlin Monika Lücke cu ocazia adoptării a *Berliner Aktionsplan zur Einbeziehung ausländischer Roma*, 2013. © Nihad Nino Pušija

Țelul nostru este să unim propriile resurse și competențe și să acționăm din interiorul comunităților noastre pentru comunitatea noastră. Când am protestat împotriva reintroducerii învățământului segregat de către senatul Berlinez, aparțineau acestei alianțe *IniRromnja*, *Rroma Informations Centrum* și *Rroma Aether Klub Theater*. → Gleiche Rechte für Alle?!

Ca și o alianță criticăm așa numitele ›clase de bun-venit‹, care în Berlin-Neukölln sunt cunoscute și ca și ›Roma-Klassen‹. În *Berliner Aktionsplan zur Einbeziehung ausländischer Roma* al senatului Berlinez se justifică despărțirea elevilor. Din acest motiv noi îl numim *Berliner Aktionsplan gegen die Einbeziehung von Roma* (Planul de acțiune Berlinez împotriva incluziunii Rromilor). În poziția pe care am luat-o față de acest demers, la care am răspuns și cu diferite proteste, cerem incluziunea tuturor copiilor. În loc să organizăm clase speciale pentru elevii Rromi, școlile ar trebui să angajeze mai mulți profesori și să fie finanțate mai bine, pentru ca orele de curs normale să fie adecvate și să îndeplinească cerințele unei școli diverse. Copii noi veniți în Germania pot fi ajutați prin ore de limbă suplimentare unde să fie încurajați în funcție de nevoile lor.

Poza 3: Logo-ul *IniRromnja*

IniRromnja este o fuziune a Rromnja* și Sintizze* berlinezi. Noi nu mai vrem să mai acceptăm, că respingerea și violența împotriva noastră este ascunsă, bagatelizată sau justificată. Ne implicăm pentru numirea și lupta împotriva oricărei forme de rasism împotriva Sinti*zze und Rom*nja. Acțiunile noastre au mai ales ca scop empowermentul reciproc, solidaritate și susținere. Noi preluăm poziții din perspectivele Rromnja* și Sintizze*, nu ne vedem însă ca și cum am face politică secundară ci vorbim cu mai multe voci.

Poza 4: Logo-ul *Rroma Informations Centrum e.V.*

Rroma Informations Centrum e.V. este înființat în august 2011. Critica noastră se bazează pe faptul că și până în ziua de azi interesele rromilor sunt de obicei reprezentate de nerromi, astfel vrem să răspundem cu o muncă auto reprezentată. Vrem să ne spunem noi povestea și să o modelăm noi înșine. Centrul oferă o platformă pentru activiști rromi și rrome, pentru a ne face auziți. Scopul asociației noastre este să arătăm lumii multitudinea de perspective rrome față de teme ca și politică, educație, artă și cultură.

Poza 5: Logo-ul *Rroma Aether Klub Theater*

Rroma Aether Klub Theater există din 2006. Pe noi ne preocupă tradiția artistică a Rrom*nja și Sinti*zze. Lucrăm și cu opere din literatura universală, în care Sinti*zze sau Rrom*nja apar ca și personaje principale – sau ar putea apărea. Nevoia de a crea un spațiu propriu și real, vine din experiența, de a fi mereu percepuți și tratați ca o altă parte a societății. Teatrul are propriul spațiu din 2011, este însă din nou gonit de gentrificare. Din punct de vedere al conținutului munca însă continuă.

Acțiuni pentru egalitatea de drepturi în educație (Aktionen zu gleichberechtigter Bildung)

Exemplul *Jugendliche ohne Grenzen* (JoG): Organizația există din 2005 și este văzută ca un colectiv național înființat de și pentru adolescenți refugiați, pentru a-și putea reprezenta propriile interese.

Poza 1: Acțiune cu postere cu ocazia conferinței ministerului de interne în Koblenz, Rheinland-Pfalz, 2015. © Jugendliche ohne Grenzen

Poza 2: Poză de grup după Gala din cadrul conferinței ministerului de interne în Halle, Sachsen-Anhalt, 2018. © Jugendliche ohne Grenzen

Munca noastră urmează principiul, că cei afectați au o voce a lor și nu au nevoie de o politică reprezentativă. Noi decidem ce acțiuni vrem să facem și cum vrem să le efectuăm.

Obiectivele noastre sunt:

- Un drept de ședere generos pentru toți
- Implementarea necondiționată a Convenției UNO asupra drepturilor copiilor
- Egalitate de drepturi pentru refugiați și pentru localnici, în special în domeniul educație și al accesului la piața de muncă
- Legalizarea oamenilor fără acte
- Dreptul de întoarcere pentru prieteni expulzați!

Acțiunea: BILDUNG(S)LOS! – Fără Frontiere – Fără condiții și pentru refugiați

Poza 3 și 4: Manifestație și acțiunea *Bildungslotterie* la deschiderea campaniei *Bildung(s)Los* în fața secretariatului conferinței permanente a miniștrilor de cultură în Berlin, 2012. © Jugendliche ohne Grenzen

Pentru aproximativ 170.000 de refugiați, dintre care 47.000 sunt copii și adolescenți, există din cauza statutului lor de ședere bariere în educație. Ele variază de la discriminare indirectă până la interdicere la studii sau formare profesională. → Gleiche Rechte für Alle?!

Jugendliche ohne Grenzen pornește astfel 2012 cu ocazia conferinței miniștrilor de cultură campania *BILDUNG(S)LOS! – Grenzenlos Bedingungslos auch für Flüchtlinge*.

Noi cerem:

- Sprijin gratuit la învățarea limbii pentru toți, de la început
- Dreptul de ași relua și finaliza studiile școlare
- Un drept la subvenții pentru formarea profesională de la început
- Abrogarea interdicțiilor legate de studii, muncă și formare profesională
- Acces egal la educație și sprijin și pentru oamenii fără documente
- O școală fără segregare
- Abrogarea pachetului de legi referitoare la ajutoarele financiare pe care le pot primi cei în procesul de azil conform legii de azil (Asylbewerberleistungsgesetzes). Cine trebuie să trăiască în lagăre de refugiați sub minimul de existență, trăiește în strâmtoare și izolare – a învăța și a cunoaște alți oameni este aproape imposibil
- Sfârșitul obstacolelor privitoare la educație și restricția libertății de mișcare – Cerem sfârșitul domiciliului forțat și a reședinței obligatorii → Interview Mohammed/Tschingis

Acțiunea *Mein Zeugnis für Merkel*

Poza 5: Logo-ul acțiunii *Mein Zeugnis für Merkel*, 2014. © *Jugendliche ohne Grenzen*

Ca și o parte a campaniei *Bildung(s)Los* desfășurăm în 2014 *Mein Zeugnis für Merkel*. În ciuda faptului că mulți adolescenți frecventează orele de clasă cu succes, mulți dintre ei sunt expulzați. Cu această acțiune vrem să reușim, ca ei să primească un drept de ședere permanent. La nivel național adunăm 130 de adeverințe cu rezultate școlare de la adolescenți cu statut de ședere incert și le trimitem cancelarei Angela Merkel cu o scrisoare: »Aici sunt notele mele, vă rog să îmi trimiteți înapoi permisul de ședere.«.

Acțiunea cu cărți poștale: *Nah Dran! BAföG și BAB*

Poza 6 și 7: Vederi ala acțiunii *Nah Dran! BAföG und BAB*, 2014. © *Jugendliche ohne Grenzen*

În data de 9 octombrie 2014 se discută în parlament pentru prima oară despre de un proiect de lege, care oferea copiilor tolerați(geduldet) și refugiaților recunoscuți cu un drept de ședere, după un timp de așteptare de 15 luni din toamna 2016 posibilitatea de a primi sprijin financiar pentru formarea profesională, pentru > refugiați cu un permis de ședere (Aufenthaltsgestattung) < însă nu.

Noi cerem:

- Un drept la subvenții pentru formarea profesională echivalente cu BAB și BAföG de la început și din acest moment!
- Oameni care se află în procesul de azil nu au voie să fie excluși!

Acțiuni împotriva expulzării elevilor (Aktionen gegen die Abschiebung von Schüler*innen)

Exemplul *Roma Center*: Organizația este auto-reprezentativă și se înființează în 2006 în Göttingen, cu următoarele obiective: drept de ședere necondiționat pentru Rom*nja cu statutul tolerați(geduldet), participarea socială și dreptul fiecărui copil la educație.

Poza 1: Demonstrații împotriva expulzării de familii rrome în Göttingen, 2015. © Alle bleiben!

Poza 2: Solidarity4all – Împotriva marginalizării și a lagărelor de expulzare! Tabără de protest în Bamberg, 2016. © Alle bleiben!

Poza 3: Ziua copilul în Bad Dürkheim, 2017. © Alle bleiben!

Antidiscriminare, educație politică, empowerment și participare activ sunt domeniile în care noi acționăm. Pentru munca în educația politică împotriva discriminării turnăm propriile filme, organizăm proiecte de teatru și publicăm texte pe diferite teme. Suntem interconectați în *Roma Antidiscrimination Network* (RAN) și în mediile digitale și cele de socializare. Ca și *Roma Center* conlucrăm pe plan local, plan național cu alte organizații și inițiative.

În 2009 am inițiat campania *Alle bleiben!*. Cu aceasta ne poziționăm pentru un drept de ședere nelimitat pentru Rom*nja cu statutul de tolerați (geduldet) și vrem să informăm opinia publică cu acțiuni și evenimente naționale. Vrem să mobilizăm cați mai mulți oameni, doar împreună ne putem atinge țelurile. Trebuie să devenim activi în toată Germania! Implicați-vă și voi.

Campania *Zukunft für Alle – Schule ohne Abschiebung* a *Roma Centers* și a inițiativei *Alle bleiben!* cere, ca dreptul la educație pentru toți copiii și adolescenții care trăiesc în Germania să fie pus în practică. Pentru acesta am dezvoltat concepte, pentru a transforma școli în locuri pentru solidaritate în care oameni tineri pot învăța fără frică. Elevii să fie încurajați să își sprijine colegii care sunt amenințați de expulzare, aceste lucruri să devine publice și expulzarea din școli să fie discreditată pentru că: Toți copiii au un drept la educație! → Gleiche Rechte für Alle?!

Dreptul la a-și alege liber profesia (Recht auf freie Berufswahl)

După exemplul profesoarei Fereshta Ludin: Ea este discriminată din cauza provenienței, religiei și sexului ei. Când nu este acceptată în sistemul educațional de stat, merge la tribunal.

Poza 1: Fereshta Ludin în Berlin, 2015. © Daniel Gerlach

Poza 2 și 3: © Soufeina Hamed

După ce a încheiat studiile pentru a fi profesoară și referendariatul, profesoara Fereshta Ludin primește de la ministerul din Baden-Württemberg o scrisoare: În ciuda rezultatelor foarte bune îi este interzis să lucreze în școli de stat, pentru că i-ar lipsi »aptitudinile personale«. Motivul conflictului este faptul ca ea își acoperea capul: Dacă și-ar da jos vălul atunci are voie să predea, dacă îl păstrează, atunci nu. O distincție însă este ca în școli sunt permise simboluri creștine și să alegi să fi călugăriță.

Deja înainte și în timpul studiilor de profesor este de mai multe ori abordată din cauza faptului că își acoperă capul. Ea le explica de ce o poartă și ca s-ar preface dacă ar trebui să o dea jos. Dar asta oricum nici într-o discuție pentru ea. Unora le ajunge această explicație. Se interesează doar de competențele ei profesionale și pedagogice. Alții însă sunt de părere ca s-ar delimita, ca nu este adecvată ca și model pentru elevi și că un vâl este un simbol politic care nu are ce căuta într-o școală.

Fereshta Ludin nu se resemnează, că nu are voie să își profeseze meseria. Se apără împotriva faptului ca alți oameni nu au pur și simplu dreptul să decidă ce semnificație are vâlul pentru ea și ca sunt de părere că o pot judeca sau condamna pentru asta. În 2000 merge în instanță și pierde procesul. Apoi merge în recurs și trece prin toate instanțele până de ce în 2003 la Curtea Constituțională primește dreptate: Decizia de a nu o accepta în sistemul școlar nu a fost una legală. Înalta curte nu spune însă prin asta ca profesorii au voie să poarte vâl, ci de fapt doar că nu există nici o lege, care să poată interzice asta. → Fereshta Ludin

În concordanță cu această sentință unele landuri federale, lansează reglementări legate de întrebarea vălului. Acolo unde musulmani nu au voie să lucreze, ei reclamă asta și își cer dreptul fundamental de ași alege liber profesia și libera exprimare a religiei. În 2015 se emite un edict de la înalta curte, obligatoriu pentru toate landurile, o lege constituțională: O interdicție din principiu la purtarea vălului pentru profesorii la școlile de stat nu este permisă. Până la urmă Republica Federală este un

stat secular (nu unul laic) : Liberatei la religie este protejată prin constituție. Curtea constituțională anunță:

» Viziunea religios neutrală asupra lumii care există în stat, nu trebuie să fie văzută ca distantă în sensul despărțirii stricte între stat și biserică, ci ca și o libertate la religie, care este deschisă către toate denumirile și în același timp să aibă o atitudine încurajatoare față de toate. Asta este valabil și pentru domeniul educației care se află în grija statului. Simplul fapt că unii dascăli poartă un simbol sau veșmânt din care reiese religia pe care o practică, nu este în contradictoriu cu faptul că statul are o viziune religios neutrală asupra lumii.«

Toni Morrison

"Funcția esențială a rasismului este distragerea. Te face să fii nevoit mereu să explici motivele existenței tale. Cineva îți spune, ca nu ai o limbă, și tu petreci 20 ani ca să dovedești ca ai una. Cineva zice, ca nu ai un cap corect format, așa că cercetători se străduie să dovedească că nu este așa. Cineva zice că nu ai artă, așa ca o produci. Cineva zice, ca tu nu ai regate, așa ca le aduci la iveală. Nimic din toate astea nu este necesar. Mereu va mai exista încă un lucru. "

Toni Morrison, 1975